ज्ञानफलमाह नैवेति धर्माधर्मशून्यः पूर्वोपचितंप्रारब्धकर्मतस्यहायकःयापकः धातुक्षयेणशरीरारंभकभूतविनाशेनैवप्रशांतःअत्यंतसमुच्छिन्नआत्माचित्तंयस्यसः अतएवनिर्द्वंद्वःअद्वैतः यत्रत्वस्यसर्वमात्मैवाभूत्तत्केनकंपश्येदितिश्रुतेः ॥ ७ ॥ अकर्मवान्संन्यासी ॥ ८ ॥ ९ ॥ अगंधंगंधादिहीनंचिन्मात्रं ॥ १० ॥ पंचभूतगुणैर्हीनमितिस्थूलनिरासः अमूर्त्तिमदितिसूक्ष्मस्य अहेतुकमितिकारणस्य अतएव अगुणं गुणभोक्तृपूर्वैस्त्रिभीरूपैः गुणाविषयादयः ॥ ११ ॥ १२ ॥ एवंध्यानजसंस्कारैर्बाह्यसंस्कारानश्यंति तज्जःसंस्कारोन्यसंस्कारप्रतिबंधीतियोगसूत्रादित्याह सर्वसंस्कारेति ॥ १३ ॥ १४ ॥ अतःप

नैवधर्मीनचाधर्मीपूर्वोपचितहायकः॥ धातुक्षयप्रशांतात्मानिर्द्वंद्वःसविमुच्यते॥ ७॥ अकर्मवान्विकांक्षश्चपश्येज्जगदशाश्वतं ॥ अश्वत्थसदृशंनित्यंजन्ममृत्युजरायुतं॥८॥ वैराग्यबुद्धिःसततमात्मदोषव्यपेक्षकः॥ आत्मबंधविनिर्मोक्षंसकरोत्यचिरादिव॥९॥ अगंधमरसस्पर्शमशब्दमपरिग्रहं॥अरूपमनभिज्ञेयंदृष्ट्वात्मानंविमुच्यते॥ १० ॥ पंचभूतगुणैर्हीनममूर्त्तिमदहेतुकं॥ अगुणंगुणभोक्तारंयःपश्यतिसमुच्यते॥ ११ ॥ विहायसर्वसंकल्पान्बुद्ध्याशारीरमानसान्॥ शनैर्निर्वाणमाप्नोतिनिरिंधनइवानलः॥ १२॥ सर्वसंस्कारनिर्मुक्तोनिर्द्वंद्वोनिष्परिग्रहः ॥ तपसाइंद्रियग्रामंयश्चरेन्मुक्तएवसः ॥ १३ ॥ विमुक्तःसर्वसंस्कारैस्ततोब्रह्मसनातनं॥ परमाप्नोतिसंशांतमचलंनित्यमक्षरं॥ १४॥ अतःपरंप्रवक्ष्यामियोगशास्त्रमनुत्तमं ॥ युंजतःसिद्धमात्मानंयथापश्यंतियोगिनः॥ १५॥ तस्योपदेशंवक्ष्यामियथावत्तन्निबोधमे॥ यैर्द्वारैश्चारयन्नित्यंपश्यत्यात्मानमात्मनि॥ १६॥ इंद्रियाणितुसंहृत्यमनआत्मनिधारयेत् ॥ तीव्रंतप्त्वातपःपूर्वंमोक्षयोगंसमाचरेत्॥ १७॥ तपस्वीसततंयुक्तोयोगशास्त्रमथाचरेत्॥ मनीषीमनसाविप्रःपश्यन्नात्मानमात्मनि॥ १८॥ सचेच्छक्नोत्ययंसाधुर्योक्तुमात्मानमात्मनि॥ ततएकांतशीलःसपश्यत्यात्मानमात्मनि॥ १९॥ संयतःसततंयुक्तआत्मवान्विजितेंद्रियः ॥ तथायआत्मनात्मानंसंप्रयुक्तःप्रपश्यति॥ २०॥ यथाहिपुरुषःस्वप्नेदृष्ट्वापश्यत्यसाविति॥ तथारूपमिवात्मानंसाधुयुक्तःप्रपश्यति॥ २१ ॥ इषीकांचयथामुंजात्कश्चिन्निष्कृष्यदर्शयेत् ॥ योगीनिष्कृष्यचात्मानंतथापश्यतिदेहतः॥ २२॥

रंप्रवक्ष्यामीतिसंक्षेपोक्त्यनंतरंविस्तरेणवक्ष्यामि युंजतःध्यायतःसिद्धंआविद्यकभ्रांतिनिवृत्तौस्वतःसिद्धंनतुकीटभ्रमरन्यायेनध्यानसाध्यं ॥ १५ ॥ यैर्द्वारैःचित्तनिग्रहोपायैःआत्मानंचित्तंआत्मनिदेहेचारयन्अंतर्मुखंकुर्वन् नित्यंआद्यंतशून्यंवस्तुपश्यतितानिनिबोधेतिपूर्वेणान्वयः ॥ १६ ॥ संहृत्यस्वस्वविषयेभ्यःप्रत्यावर्त्य आत्मनिक्षेत्रज्ञे एतच्चतपआख्यस्वधर्मानुष्ठानेनशुद्धेचेतस्येवभवतीत्याह तीव्रमिति ॥ १७ ॥ एतदेवान्वयव्यतिरेकाभ्यांद्रढयति तपस्वीत्यादिना ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ यथाहीति यथास्वमेस्थूलदेहासंगेनस्थितःसन्कंचिददृष्टचरंपुरुषंपश्यति उत्थेवअनिरुद्धं प्रबुद्धश्चपुनस्तंदृष्ट्वासोयमितिप्रत्यभिजानाति तथात्मानंविश्वरूपंसमाधौदृष्ट्वाव्युत्थानेपिविश्वमात्मत्वेनैवपश्यतीत्यर्थः ॥ २१ ॥ तंस्वाच्छरीरात्प्रदृष्टेन्मुंजादिवैषीकांधैर्येणेतिदेहासंगेश्रौ [illegible] इषीकामिति ॥ २२ ॥

Digitized by Google